

STOSOWANIE SIĘ DO ZALECEŃ TERAPEUTYCZNYCH W ŚWIETLE NAJNOWSZYCH BADAŃ I W ERZE PANDEMII

Damian Świeczkowski¹, Piotr Merks^{2,3}, Miłosz Jaguszewski¹

¹*Katedra i Klinika Kardiologii, Wydział Lekarski, Gdański Uniwersytet Medyczny*

²*Wydział Medyczny, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*

³*Katedra Technologii Postaci Leku, Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Przestrzeganie zaleceń terapeutycznych (ang. *adherence*) stanowi istotny problem kliniczny, będący przedmiotem refleksji naukowej, z uwagi na niekwestionowalny związek wysokiej adherencji z uzyskiwaniem bardziej satysfakcjonujących efektów leczenia (ang. *outcomes*). Nadal wyzwaniem klinicznym i naukowym pozostaje identyfikacja pacjentów nieprzestrzegających zaleceń terapeutycznych oraz poznanie motywów stojących za niską adherencją. Dotychczas prowadzone badania naukowe skupiały się na: i) projektowaniu i rozwoju narzędzi badawczych oraz pomiarze adherencji z ich wykorzystaniem (kwestionariusz ankiety - badania ilościowe), ii) poznaniu głębszej perspektywy, motywów i nastawienia pacjentów (wywiad semistrukturalny, zogniskowany wywiad grupowy – badania jakościowe), bądź iii) triangulacji podejść i metod badawczych. Kolejnym krokiem jest projektowanie interwencji mogących skutecznie i długofalowo przyczynić się do poprawy stopnia przestrzegania zaleceń terapeutycznych, w tym tych łatwo implementowanych do rzeczywistej praktyki aptecznej, np. poprzez kognitywne usługi farmaceutyczne. W referacie zostaną przedstawione wyniki badań własnych w kontekście wpływu piktogramów farmaceutycznych na stopień przestrzegania zaleceń terapeutycznych i jakość stosowania leku: i) dla antybiotyków (farmakoterapia krótkoterminowa) oraz ii) metoprololu o przedłużonym uwalnianiu (farmakoterapia długoterminowa). Ponadto, przedstawione zostanie badania jakościowe przeprowadzone wśród użytkowników Internetu, którego celem było poznanie perspektywy pacjentów na farmakoterapię metoprololem. Omówione zostaną również obszary dalszych badań i wpływ niedawnych zmian legislacyjnych na praktykę apteczną. Ponadto, zostanie nakreślony wpływ pandemii COVID-19 na przestrzeganie zaleceń terapeutycznych – w świetle ostatnich doniesień naukowych.

PIŚMIENNICTWO:

- [1] Swieczkowski D, Mogielnicki M, Cwalina N, Zuk G, Pisowodzka I, Ciecwierz D, Gruchala M, Jaguszewski M. Medication adherence in patients after percutaneous coronary intervention due to acute myocardial infarction: From research to clinical implications. *Cardiol J.* 2016;23(5):483-490. doi: 10.5603/CJ.a2016.0048.
- [2] Merks P, Świeczkowski D, Balcerzak M, Drelich E, Białoszewska K, Cwalina N, Zdanowski S, Krysiński J, Gromadzka G, Jaguszewski M. Patients' Perspective And Usefulness Of Pictograms In Short-Term Antibiotic Therapy - Multicenter, Randomized Trial. *Patient Prefer Adherence.* 2019;2;13:1667-1676.
- [3] Kretchy IA, Asiedu-Danso M, Kretchy JP. Medication management and adherence during the COVID-19 pandemic: Perspectives and experiences from low-and middle-income countries. *Res Social Adm Pharm.* 2021;17(1):2023-2026. doi: 10.1016/j.sapharm.2020.04.007.